Lakivaliokunta

Torstai 5.6.2025 klo 10.00—11.20

Läsnä
puheenjohtaja Juho Eerola ps
varapuheenjohtaja Eva Biaudet r (4, 5, 6, 7, 8, 9, 10) (3 osittain)
jäsen Pekka Aittakumpu ps (5, 6, 7, 8, 9, 10) (4 osittain)
jäsen Elisa Gebhard sd (4, 5, 6, 7) (3, 8 osittain)
jäsen Pia Hiltunen sd
jäsen Aleksi Jäntti kok
jäsen Mari Kaunistola kok (3, 4 osittain)
jäsen Pihla Keto-Huovinen kok (4, 5, 6, 7, 8, 9, 10) (3 osittain)
jäsen Rami Lehtinen ps
jäsen Pia Lohikoski vas
jäsen Timo Mehtälä kesk
jäsen Susanne Päivärinta kok (4, 5, 6, 7, 8, 9, 10) (3 osittain)
jäsen Mika Riipi kesk
jäsen Joakim Vigelius ps (4, 5, 6, 7, 8, 9, 10) (3 osittain)
jäsen Juha Viitala sd (4, 5, 6, 7) (3, 8 osittain)

Sihteerit
valiokuntaneuvos Marja Tuokila
valiokuntaneuvos Mikko Monto

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 7 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Todettiin, että kokous ei ollut päätösvaltainen.

3. Hallituksen esitys eduskunnalle aserikoksia koskevan sääntelyn muuttamiseksi

Hallituksen esitys HE 204/2024 vp

Valiokunnan lausunto PeVL 7/2025 vp
Valiokunnan lausunto HaVL 3/2025 vp
Valiokunnan mietintöluonnos Hallituksen esitys eduskunnalle aserikoksia koskevan sääntelyn muuttamiseksi A 3

Merkittiin, että kokous tuli päätösvaltaiseksi.

Sihteeri esitteli mietintöluonnoksen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun loppuun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi mietintöluonnoksen muutettuna.

Kappale 37 muutettiin kuulumaan seuraavasti: ”Erot rangaistusasteikkojen laajuudessa on otettava huomioon myös, kun rangaistusta mitataan useammasta kuin yhdestä teosta esimerkiksi syyllistyttäessä yleisellä paikalla luvattomalla aseella tehtyyn törkeään pahoinpitelyyn, sillä luvattoman ampuma-aseen hallussapidon arvioidaan tällöin käytännössä olevan usein tiettyyn vakavampaan tekoon liittyvä niin sanottu liitännäisrikos. Se, että törkeän pahoinpitelyn vähimmäisrangaistus on matalampi kuin törkeän ampuma-aserikoksen vähimmäisrangaistus, ei tällöin tarkoita sitä, että rikoskokonaisuuden vakavimmaksi rikokseksi rangaistusta tuomittaessa katsottaisiin törkeä ampuma-aserikos. Samanlaiset näkökohdat koskevat myös esimerkiksi ampuma-asetta käyttäen tehtyä törkeää ryöstöä, jonka enimmäisrangaistus on kymmenen vuotta vankeutta. Tilanteen voidaan kuitenkin saadun selvityksen mukaan arvioida muodostuvan epäjohdonmukaiseksi suhteessa laittomaan uhkaukseen, josta voidaan tuomita myös sakkorangaistus. Kyse voi olla esimerkiksi tilanteesta, jossa laiton uhkaus toteutetaan yleisellä paikalla tavalla, jossa henkilö nostaa luvattoman aseen toista vastaan ja uhkaa tätä rikoksella. Saadun selvityksen mukaan törkeän ampuma-aserikoksen vähimmäisrangaistukseen ehdotettu muutos johtaa tällöin tilanteeseen, jossa rangaistusjärjestelmä ei kokonaisuudessaan täytä oikeasuhtaisuuden vaatimuksia.”

Kappaleen 50 loppuun lisättiin kaksi virkettä seuraavasti: ”Valiokunta kiinnittää huomiota myös siihen, että vaihtoehtoisia vähimmäisrangaistuksia ja rangaistusasteikkoja sekä niiden vaikutuksia on selvitetty ja arvioitu vasta eduskunnassa valiokuntavaiheessa. Lainvalmistelun laadun, avoimuuden ja tehokkuuden sekä eduskunnan tietopohjan ja päätöksenteon kannalta on tärkeää, että muut toteuttamisvaihtoehdot ja niiden vaikutukset arvioidaan jo hallituksen esityksen valmistelussa hallituksen esitysten laatimisohjeiden mukaisesti.”

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

4. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle Euroopan komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi rikoksen uhrien oikeuksia, tukea ja suojelua koskevista vähimmäisvaatimuksista sekä neuvoston puitepäätöksen 2001/220/YOS korvaamisesta annetun direktiivin 2012/29/EU muuttamisesta

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 44/2023 vp

Valiokunnan lausunto LaVL 12/2023 vp
Valtioneuvoston U-jatkokirjelmä UJ 8/2025 vp
Liiteasiakirja Perusmuistio: Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi rikoksen uhrien oikeuksia, tukea ja suojelua koske

Lakivaliokuntaan on saapunut jatkokirjelmä UJ 8/2025 vp - U 44/2023 vp mahdollisia toimenpiteitä varten.

Valiokunta hyväksyi ennakkokäsittelyssä suoritetut toimenpiteet.

Valiokunta lopetti asiantuntijakuulemisen.

Valiokunta kävi valmistavan keskustelun.

5. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kansainvälisestä yhteistoiminnasta eräiden rikosoikeudellisten seuraamusten täytäntöönpanossa annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 48/2025 vp

Valiokunta hyväksyi ennakkokäsittelyssä suoritetut toimenpiteet.

Valiokunta päätti lisäasiantuntijoista. Kutsutaan kuultavaksi: valtiosääntöasiantuntija.

6. Hallituksen esitys eduskunnalle EU:n poliittisen mainonnan avoimuutta ja kohdentamista koskevaa asetusta täydentäväksi lainsäädännöksi

Hallituksen esitys HE 57/2025 vp

Asiantuntijasuunnitelma HE57_25_asiantuntijasuunnitelma.pdf A 6

Ennakkokäsittely

Valiokunta hyväksyi asiantuntijasuunnitelman.

7. Valtioneuvoston selvitys: Komission tiedonanto EU:n sisäisen turvallisuuden strategiasta "ProtectEU"

Valtioneuvoston E-selvitys E 39/2025 vp

Liiteasiakirja Komission tiedonanto EU:n sisäisen turvallisuuden strategiasta "ProtectEU"

Valiokunta kävi valmistavan keskustelun.

8. Valtioneuvoston oikeuskanslerin kertomus vuodelta 2024

Kertomus K 5/2025 vp

Asiantuntijalausunto K 5/2025 vp LaV 05.06.2025 apulaisoikeuskansleri Mikko Puumalainen, Oikeuskanslerinvirasto A 8

Valiokunnassa oli kuultavana:
- apulaisoikeuskansleri Mikko Puumalainen, Oikeuskanslerinvirasto, liite

Valiokunta päätti, ettei asian K 5/2025 vp johdosta ryhdytä enempiin toimenpiteisiin.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

9. Muut asiat

Muita asioita ei ollut.

10. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on perjantaina 6.6.2025 klo 9.15 etäkokous.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Marja Tuokila